

*Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти
та патріотичного виховання персоналу системи МВС України. Харків, 2019*

Список бібліографічних посилань

1. Токман А. А. Педагогічні засади формування моральних якостей курсантів навчальних закладів МВС України : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07. Київ, 2011. 20 с.

Отримано 02.03.2019

УДК 812:[351.74:159.9](477)-047.23

Галина Миколаївна СОРОКІНА,

*старший викладач кафедри іноземних мов факультету № 1 (слідства)
Харківського національного університету внутрішніх справ;*

 <https://orcid.org/0000-0001-8046-9041>;

Наталія Валеріївна КРАСНОВА,

*старший викладач кафедри іноземних мов факультету № 1 (слідства)
Харківського національного університету внутрішніх справ;*

 <https://orcid.org/0000-0003-1986-9083>

РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Наполягається, що формування іншомовних комунікативних умінь є одним з компонентів системи професійної підготовки майбутніх правоохоронців. Співробітник органів внутрішніх справ повинен володіти поряд з певним набором вузькопрофесійних компетенцій здатністю до комунікації рідною та іноземною мовами для вирішення завдань професійної діяльності.

Співробітник органів внутрішніх справ повинен володіти поряд з певним набором вузькопрофесійних компетенцій здатністю до комунікації рідною та іноземною мовами для вирішення завдань професійної діяльності. Комунікативні вміння необхідні співробітнику правоохоронних органів для спілкування з різними категоріями громадян. Іншомовна компетенція сприяє встановленню комунікативної взаємодії при вирішенні міжнародних службових питань, в значущих ситуаціях інтернаціонального професійного спілкування. Успіх службової діяльності співробітника поліції часто залежить від його комунікативних умінь і навичок, а також здатності до комунікативної взаємодії з іншими.

В процесі службової діяльності перед працівниками поліції постійно виникають завдання, вирішити які необхідне негайно і в короткий проміжок часу розпізнати характер події, оцінити його і прийняти рішення. Вирішення даної проблеми залежить багато в чому і від готовності співробітників поліції до професійного спілкування.

Професійно-комунікативна культура співробітника поліції являє собою культуру людських взаємин, основу яких складають

комунікабельність та здатність організувати процес спілкування. Комунікабельність у професійній діяльності співробітника поліції передбачає вміння слухати, висловлюватися, підтримувати бесіду і змінювати тему, знаходити правильну форму поведінки з громадянами, колегами. Вона сприяє контактності, тобто здатності вступати в психологічний контакт, формувати довірчі відносини у зоні взаємодії. З огляду на наявність таких професійних якостей, як комунікабельність і контактність, можна говорити про комунікативність як якість особистості співробітника поліції. Комунікативність визначається як здатність до групової діяльності, взаєморозуміння, міжособистісної та міжкультурної взаємодії. Успішність такої діяльності багато в чому визначається вмінням грамотно і професійно будувати своє спілкування.

Дослідження показують, що розвиток комунікативних здібностей у майбутніх співробітників правоохоронних органів може бути досягнутим за допомогою навчання не тільки спеціальних дисциплін, а й дисциплін, що формують комунікативні здібності та навички культури спілкування. Провідна роль в цьому, безумовно, відводиться іноземній мові.

Курс іноземної мови у вищих навчальних закладах МВС носить комунікативно-прагматичний та професійно орієнтований характер і має на меті не тільки освоєння майбутніми співробітниками правоохоронних органів навичок спілкування іноземною мовою, а й підвищення їх професійної компетентності. Іноземна мова має набір методичних засобів, які сприяють формуванню умінь і навичок, необхідних поліцейському в його професійній діяльності. Це – аналітико-синтетичні навички, логічні висновки на основі індукції і дедукції, здатність до моделювання та прогнозування.

Інтернаціоналізація права, боротьба з тероризмом і організованою злочинністю вимагають від представників правоохоронних органів різних країн спільних дій. Володіння навичками іншомовної комунікації дає можливість поліцейським оптимально використовувати свої вміння для інтернаціонального ділового спілкування. Іноземна мова є засобом формування особистості співробітника поліції в якості носія культури власної країни і зразка толерантного ставлення до інших народів.

Мета та основні завдання викладачів іноземної мови – сприяти підготовці фахівців, що відповідають вимогам сучасного суспільства. Викладач повинен вміти створити оптимальні умови формування навичок та умінь успішного професійного спілкування при формуванні комунікативної компетенції співробітника органів внутрішніх справ. Комунікація – це процес передачі і сприйняття інформації, в ході якого відбувається формування відносин між учасниками цих відносин. Викладач повинен сформувати комунікативні вміння, що дозволяють учасникам іншомовної комунікації виробляти мовні дії, необхідні для побудови діалогу.

Одним із завдань, які стоять перед викладачем, є допомога у подоланні дорослими учнями комунікативних бар'єрів. Завдання викладача іноземної мови полягає не лише в тому, щоб учень оволодів певним лексико-граматичним матеріалом, але і не «поселити» в нього страх перед використанням цих знань. Він повинен допомогти подолати труднощі, які, безумовно, з'являються у «не носія» мови в процесі комунікації, навчити користуватися отриманими знаннями і долати фобії, які виникають при цьому.

Комунікативний метод викладання іноземних мов в даному випадку повинен привести до успіху. Моделювання реальних ситуацій, близьких до життєвих, дає можливість тому, кого навчають, реалізувати свої інтереси і набути навичок розмовної мови. Викладач повинен вміти створити на занятті мовне середовище, підштовхнути курсанта до бажання висловитися, взяти участь в обговоренні близьких йому проблем.

Уміння викладача побачити і визначити позитивне у відповіді курсанта допоможе останньому набути впевненості в собі і побороти страх говорити іноземною мовою. Необхідно переконати курсанта в тому, що для того, щоб досягти прогресу у вивченні іноземної мови, потрібно перетворити бажання говорити іноземною мовою в необхідність.

Особливу роль в ефективній організації процесу навчання іншомовної діловій комунікації відіграють педагогічні технології формування іншомовної комунікативної діяльності. Партнерство викладача та учня є необхідними умовами оптимізації процесу формування умінь професійної іншомовної комунікації у майбутніх правоохоронців.

Формування іншомовних комунікативних умінь є одним із компонентів структури професійної компетенції співробітника правоохоронних органів, які сприяють розвитку особистості та її здатності до продуктивної службової комунікації в сучасних умовах.

Список бібліографічних посилань

1. Коблов Ф. Ч. Коммуникативная компетентность и культура общения в служебной деятельности сотрудника полиции. *Вестник Костромского государственного университета. Серия: Педагогика. Психология. Социокинетика*. 2012. Т. 18, № 4. С. 79–82.

2. Кравчук Л. С., Навроцкая И. Н., Земляков В. Д. О роли иностранного языка в формировании профессиональной компетенции сотрудников полиции. *Историческая и социально-образовательная мысль*. 2015. Т. 7, № 6, ч. 2. С. 275–278. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-rol-i-inostrannogo-yazyuka-v-formirovanii-professionalnoy-kompetentsii-sotrudnikov-politsii> (дата звернення: 20.02.2019).

3. Хайрутдинова И. В. Иноязычные коммуникативные умения как компонент общепрофессиональной компетенции руководителя органов внутренних дел. *Педагогический журнал*. 2017. Т. 7, № 1А. С. 107–116.

Отримано 27.02.2019

